

Fundatie De Groot Roodhorst

Jaarverslag 2019

Stichting Fundatie de Groot Roodhorst

Adres : Benedendamsestraat 5, 4233 EN Ameide, Nederland
GSM : +31.643 442 666
Email : bestuur@fundatiedegrootroodhorst.nl
Www : www.fundatiedegrootroodhorst.nl
RSIN : 858 106 218
IBAN : NL19 RBRB 0706 3984 08
BIC : RBRBNL21
KvK : 700 195 92

Inhoud

1. Inleiding.....	4
2. Beheer park.....	4
3. Beheer gebouwen.....	5
4. Activiteiten.....	6
5. Voorlichting en communicatie.....	7
6. Financiën.....	7
7. Bestuur en organisatie.....	7
8. Vooruitblik 2020.....	8

1. Inleiding

Fundatie de Groot Roodhorst is op 7 november 2017 opgericht met als doel:

De instandhouding van landgoederen en historische gebouwen, in het bijzonder het kasteel met aanhorigheden bekend als Château de Courrière in Bury, België.

De Fundatie heeft in 2019 dit doel geconcretiseerd door fondsen te werven en beschikbaar stellen voor het onderhoud van het park en kasteel in Bury. Daarnaast zijn diverse, succesvolle publieksactiviteiten georganiseerd die de belangstelling voor dit historisch patrimonium hebben versterkt. We kunnen met trots stellen dat het is gelukt de band tussen patrimonium en de omgeving te versterken.

Naast dit inhoudelijk jaarverslag 2019 van Fundatie is een afzonderlijk financieel jaarverslag samengesteld.

2. Beheer park

Duurzaam beheer

Het onderhoud van het park gebeurt zoveel mogelijk op duurzame wijze gedaan. Zo worden geen bestrijdingsmiddelen gebruikt en worden de paden door een gasbrander vrij gehouden van onkruid. Deze werkwijze heeft erin geresulteerd dat het park door Parc naturel transfrontalier du Hainaut is erkend als eco-jardin. Deze Frans-Belgische organisatie heeft in 2018 ter stimulering van de fauna in het park verschillende vogelhuisjes geplaatst. Tot nu toe hebben helaas nog geen vogels in deze huisjes een nestje gebouwd. Op het achtergelegen terrein zijn twee zogenaamde insectenhôtels geplaatst die ook een educatieve functie hebben voor de groepen die het park bezoeken. De poging om een koningin te vangen om een nieuw bijenvolk te kweken voor een imker uit Baugnies is mislukt.

Waterbeheer

Vanuit het bos achter het landgoed loopt ondergronds een bakstenen irrigatiebuis c.q. aquaduct dat regenwater uit de beek naar de gracht van het kasteel leidt. In overleg met de eigenaar van het bos is de beek in 2018 schoongemaakt en uitgediept en zijn rond de in- en uitwatering van de buizen beschermende muren aangebracht. Het droge zomerweer maakte herstel goed mogelijk. Maar de buizen bleken onvoldoende te werken en de gracht heeft bijna het hele jaar drooggestaan. Begin 2020 is het aquaduct op diverse plaatsen opengemaakt en waar nodig schoongemaakt. Op twee punten zijn inspectieputten aangebracht. De doorstroming is nu weer perfect.

Brug

Het verrotte loopbruggetje van boomstammen over de vijver/gracht is vervangen door een nieuwe op basis een oude stalen balk. De smalle brug heeft aan een zijde een leuning van touw.

Bomen

Uit onderzoek door een expert van de regio Wallonië bleken 8 bomen op de oprijlaan aangetast door een schimmel waardoor de wortels verdwijnen en de bomen instabiel worden. De bomen op de oprijlaan hebben een beschermde status. De gemeente Peruwelz heeft vergunning geven voor de kap van 9 bomen (8 plus 1 door bliksem gedode boom). In 2019 zijn 3 bomen verwijderd en in januari 2020 nog 2. Begin februari 2020 bleek een niet-aangewezen beukenboom ook aangetast door de schimmel. Deze is tijdens de storm Ciara omgevallen op het toegangshek en heeft grote schade veroorzaakt.

Nieuwe aanplant

In het Frans is er een spreekwoord: "A la Sainte Catherine tout bois prend racine", dat wil zeggen: op 25 november, de dag van de Heilige Catharina, maakt elk stuk hout wortelen! Ieder jaar rond deze datum organiseert het Waalse gewest de Week van de Boom. Dit jaar stond de kornoelje (latijn: Cornus) extra in de kijker. In 60 gemeenten zijn gratis bomen en struiken uitgedeeld, afkomstig van Waalse kwekers. We kregen alle resterende struiken die aan het eind van de dag bij de gemeente Peruwelz nog niet waren afgehaald. Dat waren er maar liefst 750: Cornus, Frangula alnus, Ligustrum en Viburnum. De meeste struiken zijn geplant langs de Rue Courrière door de Mehaudens. Met assistentie van drie jongemannen van Institut Porte Ouverte te Bliquy.

Afsluiting achterterrein

Op het achter gelegen terrein zijn zevental bomen op de erfafscheiding met het land van Jonniaux verwijderd. Een betere afrastering moet nog worden geplaatst.

Tuinmuur

Het metselwerk rond de deur in de tuinmuur aan de kant van Jonniaux is hersteld en de deur functioneert weer. Verder zijn geen werkzaamheden verricht. Een "opfrisbeurt" zoals het verwijderen van begroeiing en herstel voegwerk, is wel nodig.

3. Beheer gebouwen

Meerjaren Onderhouds Plan

Er is nog geen meerjarenonderhoudsplan (MOP) voor het kasteel.

Lekkages dakgoot kasteel

Ondanks diverse pogingen in het verleden is het ook in 2019 niet gelukt de oorzaak van de lekkages in de dakgoot op te sporen. De goot is in zijn geheel vernieuwd in de jaren '90 en is op het oog nog goed. Desalniettemin is een offerte gevraagd voor de gehele vernieuwing van de dakgoot. De uitvoering is evenwel uitgesteld vanwege de hoge kosten ervan.

Lekkages buitentrappen kasteel

De buitentrappen zowel aan de voor als achterzijde blijven lekken ondanks de pogingen die enkele jaren geleden zijn gedaan om de naden te dichtten. De bakstenen waarop de hardstenen treden rusten, worden daardoor nat. En bij vorst raken deze beschadigd. De laatste jaren zijn er geen strenge winters geweest en is de schade beperkt gebleven. Een goede effectieve oplossing voor de lekkages is nog niet gevonden. Dit blijft uiteraard een belangrijk punt van aandacht.

Brandveiligheid

Een inspectie van de brandweer in 2018 heeft geconcludeerd dat het kasteel als een familiehuis aan de normen voldoet. De suggesties van de inspecteur ter verhoging van de brandveiligheid zijn in 2019 uitgevoerd. Er zijn 5 grotere brandblussers aangeschaft en er is een branddeur geplaatst tussen de CV-ruimte en de gang. De voorraad (brandbare) schildersmaterialen is verplaatst naar een andere ruimte.

Rode schuur

In de rode-bakstenen schuur op het achtergelegen terrein is een zwakke balk van de dakconstructie versterkt door aan beide zijden een extra balk te bevestigen. Hierdoor was het niet nodig de volledige balk te vervangen. Een venster dat geblinderd was met een oude witte deur is opengemaakt en voorzien van een doorzichtige acrylplaat waardoor de gevel een prettiger aanzien heeft gekregen.

Overige gebouwen

In de Oranjerie, het tuinhuis, de garage, de volière en het kippenhok zijn geen onderhoudswerkzaamheden verricht. De enkele jaren geleden in de muren van de

Oranjerie ingespoten vochtwering werkt onvoldoende. Er is weer optrekkend vocht waardoor de verf loslaat. Actie hiertegen is de komende jaren wenselijk. Wellicht is ook conserveringswerk van het niet-gerestaureerde linkerdeel noodzakelijk.

4. Activiteiten

De Fundatie bevordert het –gecontroleerd- gebruik van het kasteel en park voor natuur- en tuinliefhebbers. Naast diverse individuele bezoekers en enkele verhuringen hebben we publieksactiviteiten georganiseerd. Twee filmprojecten die eerder waren voorzien, hebben geen doorgang gevonden.

Artist in residence

De Parijse Charlotte Paris-Galé, beeldend kunstenaar en storyteller, heeft in mei en juni enkele weken op het kasteel geloged. Zij heeft samen met de bewoners het dagelijkse leven in de dorpen in de vorm van een kalender gevisualiseerd met daarin de evenementen die gedurende het jaar plaatsvinden. Het project werd georganiseerd door de culturele organisatie van de gemeente Peruwelz, Arret 59. De presentatie van de kalender was in de Oranjerie waarbij ongeveer 80 gasten aanwezig waren.

Publieksdag

Naar schatting 300 belangstellenden vonden zondag 29 september ondanks het slechte weer de weg naar Courrière. Zij maakten dankbaar gebruik van de mogelijkheid om eens achter de muren van het park te kijken. Sommige bezoekers haalden oude herinneringen aan het kasteel op. Zoals de mevrouw die ooit in de keuken van het kasteel werkte, en de mevrouw die indertijd op de kasteelboerderij geboren was. Het initiatief van een publieksopening werd alom zeer gewaardeerd. Er was veel waardering voor de inspanningen van de Fundatie het patrimonium in goede staat te houden.

Zes groepen kregen in het kasteel uitleg over de geschiedenis van zijn bewoners en de aanwezige bijzondere houtsoorten. In de entreehall bij het portret van Lidy Fougny is haar rol bij de moord op haar broer in 1850 toegelicht. Daarna volgde een rondleiding langs 26 uitzonderlijke bomen in het park en de exposities van hout en houtinstrumenten in de garage en Oranjerie.

De sfeer was uitermate goed. Bewoners van Bon Pasteur, instituut voor mensen met een handicap, verzamelden appels om er ter plekke appelsap van te persen. Gastvrouwen zorgden samen met twee accordeonisten voor een Vrolijke Noot. Een houtdraaijer en een kunstschilder toonden hun werk. Een student presenteerde zijn tuinmeubelen van gerecycled hout. In de oranjerie was een expositie over het helaas verbrande andere kasteel van Bury en de moord die daar heeft plaatsgevonden in 1850.

De Fundatie is veel dank verschuldigd aan bestuurslid Monique Douchet die de drijvende kracht achter dit initiatief was. Ook dankt het bestuur alle andere vrijwilligers die deze dag tot een groot succes hebben gemaakt.

Les arbres du Château de Courrière

Een beschrijving van de 26 bijzondere bomen in het park is – in het Frans- beschikbaar als PDF. De tekst is samengesteld door Monique Douchet.

Geschiedenisles op locatie

Op 30 september is een groep schoolkinderen uit Pipaix rondgeleid in het kasteel en park. Met de publieksactiviteiten in 2020 richten we ons met name op het onderwijs. Acht klassen van Institut Saint Charles te Peruwelz komen het kasteel bezoeken. Monique Douchet heeft hiervoor een fraai document geschreven over het leven op Courrière in 1845.

5. Voorlichting en communicatie

De website bevat naast informatie over het kasteel ook links naar de interessante plaatsen in de omgeving. De conform de ANBI-voorwaarden van de Belastingdienst vereiste gegevens zijn hier te vinden. Op de site staat een button met de mogelijkheid om direct te doneren. In 2019 is een nieuwe button Galerij toegevoegd. Hier vindt u o.a. nieuwe foto's van het interieur van het kasteel en een video van de publieksdag afgelopen september.

In de verslagperiode zijn drie nieuwsbrieven verschenen. Belangstellenden kunnen zich via de site abonneren op de nieuwsbrief.

De site en de nieuwsbrieven zijn gemaakt door FCL Media te Ameide. Hiervoor zijn geen kosten in rekening gebracht waarvoor wij uiteraard zeer erkentelijk zijn.

Om bekendheid te geven aan de Fundatie in de regio is net als in 2018 een kleine donatie gedaan aan ASBL Les Amis de la Tour de Briffueil. Deze associatie ijvert voor de instandhouding van genoemde Middeleeuwse toren die nabij het kasteel van Courrière is gelegen.

6. Financiën

De inkomsten zijn naar tevredenheid. Er zijn geen speciale fondsenwervingsacties georganiseerd. Naast donaties zijn vergoedingen ontvangen voor het gebruik van het kasteel en park voor fotoshoots. Het positief resultaat is € 14.321,- (2018 € 13.166,-). Uit donaties is € 20.475,- ontvangen. De vergoedingen leverden € 4.960,- op. De uitgaven bedroegen € 11.370,- Dit bedrag is voornamelijk besteed aan het beheer en onderhoud van park en kasteel. Voor de gedetailleerde financiële verantwoording wordt verwezen naar de jaarrekening op de site.

7. Bestuur en organisatie

De Nederlandse Belastingdienst heeft per 7 november 2017 de Fundatie aangewezen als Culturele ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling). Dat betekent dat donaties aan de stichting onder (drempel)voorwaarden aftrekbaar zijn, 125% voor particulieren en 150% voor bedrijven.

Het bestuur van de stichting is ongewijzigd gebleven en is twee keer bijeengekomen. De bestuurders ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden. Het bestuur bestaat uit vijf personen:

- Bert de Groot, voorzitter
- Floris van der Grijn, penningmeester, secretaris
- Machteld de Groot, lid
- Monique Douchet, lid
- Harry van der Burgt, lid.

8. Vooruitblik 2020

De goede kaspositie van de stichting biedt mogelijkheden om in 2020 te investeren in noodzakelijk onderhoud en behoud van het kasteel en park. Hiertoe zal een Meerjaren Onderhoudsplan worden opgesteld. Daarnaast zal doorgedaan worden met het werven van donaties en verhuringen. Diverse publieksactiviteiten zijn in voorbereiding: geschiedenislessen op locatie voor leerlingen van Institut Saint Charles, activiteit samen met Rotary Peruwelz, een rondleiding en ontvangst van leden Tournai Accueil, en een eerder gecanceld community filmproject uit Ameide. Ook is er een fotoshoot en een huwelijk gepland.